

Richtlijn voorbereidende werken meergezinswoningen, bedrijven, instellingen, ...

06/03/23

Inhoud

Inhoud

1. Terminologie en afkortingen.....	3
2. Voorschriften watermeterlokaal	3
3. Voorbereidende werken aanvrager	4
3.1. Mantelbuis voor aftakking dia 50mm PE	4
3.2. Open sleuf voor aftakking dia ≥ 63 mm PE	5
3.3. Muurdoorgang.....	6
3.3.1. Diameter van de muurdoorgang.....	6
3.4. Gas- en waterdicht afdichten van de muurdoorgang	6
4. Werken FARYS op privaat domein.....	7
4.1. Aanleg dienstleiding	7
4.2. Plaatsen watermeteropstellingen	7
4.3. Tot 60 watermeters	10
4.4. Tot 120 watermeters	10
5. Referentiedocumenten.. Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
6. Revisietabel..... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	

1. Terminologie en afkortingen

De terminologie uit de decretale en reglementaire bepalingen is van toepassing (www.farys.be/nl/wettelijke-bepalingen) . Hieronder de belangrijkste termen :

- **Aftakking (AFT)** : het geheel van leidingen en apparatuur, gebruikt voor de watervoorziening van en onroerend goed, inclusief de watermeter, dat door de exploitant wordt aangelegd vanaf de distributieleiding tot aan een binneninstallatie.
- **Watermeter (WM)** : het toestel dat beantwoordt aan de wetgeving op de metrologie, dat eigendom is van de exploitant en dat geplaatst is bij de klant om het volume van het water, geleverd door de exploitant, te registreren
- **Binneninstallatie of huishoudelijk leidingnet** : de kranen en leidingen, fittingen en toestellen die geïnstalleerd worden tussen de kranen die gewoonlijk aangewend worden voor menselijke consumptie en het openbaar of privaat waterdistributienetwerk en die niet vallen onder verantwoordelijkheid van de waterleverancier
- **Wooneenheid**: elke eenheid in een woongebouw die ontworpen of aangepast is om afzonderlijke te worden gebruikt en die minstens over de volgende voorzieningen beschikt : een woonruimte in combinatie met een toilet, een douche of bad en een keuken of kitchenette
- **Individuele Bemetering (IB)** : verplichting om een afzonderlijke watermeter te voorzien per wooneenheid. Dit is verplicht bij nieuwbouw of herbouw conform de VCRO van een onroerend goed met minstens één wooneenheid als ten gevolge van een renovatie van de binneninstallatie individuele bemetering technisch mogelijk wordt.
- **Minibinneninstallatie of eentapsaansluiting (MIBI)** : gekeurd eentappunt of een eentappunt dat de exploitant heeft geplaatst , waarmee je onmiddellijk water ter beschikking hebt tijdens de bouwwerken.
- **Collectieve deel binneninstallatie** : deel van de binneninstallatie tussen hoofdmeter en individuele watermeters.

Daarnaast zijn er een aantal Farys specifieke bepalingen :

- **Hoofdmeter** : De watermeter die rechtstreeks aangesloten wordt op de aftakking Farys en die de individuele watermeters van Farys voedt.
- **Overnamepunt** : fysiek punt waar de klant zijn binneninstallatie koppelt aan de Farys installatie. De koppeling aan het overnamepunt valt onder de verantwoordelijkheid van de klant.

2. Voorschriften watermeterlokaal

Een afwijking op onderstaande voorschriften dient steeds vooraf te worden voorgelegd aan Farys.

- Het lokaal bevindt zich zo dicht mogelijk bij de rooilijn of buitengevel van het gebouw.
- De temperatuur moet in alle lokalen met waterleidingbuizen boven het vriespunt blijven
- Indien meerdere watermeters brengt de beheerder van het gebouw ter hoogte van elke watermeter een aan de muur bevestigde identificatie aan met de vermelding van het overeenkomstig huisnummer
- Er wordt bij voorkeur een afzonderlijk watermeterlokaal voorzien.
- Indien het lokaal toch gebruikt wordt voor andere nutsvoorzieningen of toestellen dient er voorafgaand aan de uitvoering afspraken gemaakt worden over de inplanting van de meteropstellingen.

- De aanvrager staat in voor coördinatie tussen de verschillende nutsmaatschappijen en de opmaak van een opstellingsschema.
- De watermeteropstelling is toegankelijk voor de klant.
- De plaats van de watermeteropstelling moet wind- en waterdicht zijn
- De plaatsing gebeurt in regel in hetzelfde lokaal, op maximaal 1 meter van de plaats waar de aftakleiding het gebouw binnen komt. Een uitzondering hierop is mogelijk ingeval van individuele bemetering met hoofdwatmeter.
- Alle toegangswegen naar de meteropstelling moeten minimaal 0,8 meter breed en 2 meter hoog zijn.
- In voorkomend geval dient de watermeteropstelling bereikbaar te zijn via een vaste trap.
- Locaties met een valgevaar dienen beveiligd te zijn met een vaste constructie die een veilige toegang verzekeren.
- Watermeters worden in regel niet geplaatst in ruimtes met een privé karakter zoals onder andere een toilet, badkamer of slaapkamer.
- Ter hoogte van de watermeteropstelling :
  - is een minimale vrije werkruimte nodig van 1,5 meter breed en 2,20 meter hoog. Binnen deze werkruimte mogen zich enkel verwijderbare obstakels bevinden, die de aanvrager op eerste verzoek zal wegnemen.
  - dient de ruimte voldoende verlicht, verlucht en proper te zijn
  - dienen de omgevingsfactoren zodanig te zijn dat de kwaliteit van het water en de materialen van de aftakking niet negatief beïnvloed worden. Dit houdt onder andere in dat de aftakking niet blootgesteld mag worden aan corrosieve stoffen of temperaturen die ertoe leiden dat het drinkwater warmer wordt dan 25° Celsius.
  - dient een bevestigingsplaat (multiplex) voor de montage van de watermeteropstelling voorzien te worden met een minimale dikte van 18 mm.
- Met het oog op de plaatsing van de digitale watermeter dient:
  - Ofwel de watermeter in dezelfde ruimte als de elektriciteitsmeter te staan
  - Ofwel een gladde wachtbuis met trekdraad voorzien te worden vanaf de watermeter tot de elektriciteitsmeter.
- Op de plaats waar watermetercollectoren >4 watermeters voorzien worden, plaatst de aanvrager voorafgaand aan de uitvoering een voldoende grote multiplex of betonplex plaat.

3. Voorbereidende werken aanvrager

De afstand tussen de rooilijn en de watermeteropstelling op privaat bedraagt maximum 100m

3.1. Mantelbuis voor aftakking dia 50mm PE

De mantelbuis of wachtbuis is de buis waarin door Farys de dienstleiding wordt aangelegd. Volgende is van toepassing:

- De mantelbuis is een starre buis met gladde binnenwand uit PVC/PP met diameter 110mm en voorzien van een trekdraad

- het traject van de mantelbuis moet zo kort mogelijk zijn, loodrecht op de rooilijn en bevat zo weinig mogelijk bochten
- de mantelbuis ligt minimaal 0,80 m en maximaal 1 m diep onder het maaiveld
- maximum drie straalbochten -inclusief energiebocht- tot in het watermeterlokaal
- de mantelbuis voor een aftakking diameter 50 mag niet onderbroken worden en bevat slechts één straalbocht tot in het watermeterlokaal, zijnde de energiebocht .
- de mantelbuis moet onderbroken in een tijdelijke werkput (1 m x 1 m):
  - o Bij iedere bijkomende bocht
  - o Om de 50m
  - o In de gevallen die in gezamenlijk overleg worden besproken
- Op de plaats van de tijdelijke werkput mag er nadien geen monolieten verharding of sierbestrating gelegd worden.
- De ligging van de mantelbuis moet ter hoogte van de rooilijn en in iedere werkput duidelijk aangeduid worden.
- de mantelbuis moet waterdicht zijn en voorafgaand de werken door Farys moeten alle uiteinden afgestopt zijn.

3.2. Open sleuf voor aftakking dia ≥ 63 mm PE

Farys voert geen graafwerken uit op het privaat domein. Het is aan de klant of zijn afgevaardigde om een open sleuf te voorzien voor het aanleggen van de dienstleiding. De open sleuf moet aan het volgende voldoen:

- De breedte van de sleuf op de bodem is minimaal 0,5 m te vermeerderen met de overbreedte nodig om de eventuele overige nutsleidingen aan te leggen;
- De sleuf ligt tussen 0,8 m en 1 m diepte onder het toekomstig maaiveld;
- De sleufbodem moet volledig vlak zijn en vrij van stenen en scherpe voorwerpen die de dienstleiding zouden kunnen beschadigen;
- Alle opgebroken bestrating en uitgegraven grond wordt ordelijk en veilig gestapeld op minimum 1 meter van de sleufrand.
- Nadat Farys de dienstleiding in de sleuf heeft geplaatst, moet de aanvrager de sleuf geheel dempen, tot 10 cm rond de leiding en boven de bovenste raaklijn met zuivere aanvullingsspecie vrij van stenen en scherpe voorwerpen.
- Niet onder toegangswegen, opritten, grachten, wadi's, ...
- in geen geval onder niet opbrekbare of monolieten verhardingen

3.3. Muurdoorgang

De muurdoorgang is de cirkelvormige opening waar de dienstleiding binnen komt in het meterlokaal.

De muurdoorgang dient door de klant uitgevoerd te worden door het instorten of inwerken van een wachtbuis, een bekistingstuk, een energiebocht of door realiseren van een kernboring. · Indien geopteerd wordt voor een werkput binnenshuis met doorlopende mantelbuis, dient deze minimaal 1,20 x 1,20 x 1,20m (L x B x d) te zijn.

De dekking van de muurdoorgang is minimaal 0,80m en maximaal 1m diepte onder het maaiveld (= afgewerkt niveau).

Bij nieuwbouw dient u zelf voor de muurdoorgang te voorzien voorafgaand aan de uitvoering van Farys.

Indien het meterlokaal zich op gelijkvloers bevindt, dient er voor aftakkingen ≥ 63 mm binnenin het meterlokaal een open werkput 1,20 x 1,20 x 1,20m voorzien te worden.

3.3.1. Diameter van de muurdoorgang

De diameter van de muurdoorgang is afhankelijk van de inkomende dienstleiding/aftakking.

TE VOORZIENE MUURDOORGANG		
AFTAKKING	WACHTBUIS	BORING
PE 50	110 PVC	105 - 110 mm
PE 63	125 PVC	118 - 131 mm
PE 90	NVT	141 - 158 mm
PE 110	NVT	193 - 207 mm
PE 160	NVT	240 - 255 mm

3.4. Gas- en waterdicht afdichten van de muurdoorgang

De afdichting van de wachtbuis, bekistingstuk of energiebocht ten opzichte van de wand, is de verantwoordelijkheid van de klant.

De afdichting van de dienstleiding ten opzichte van de wachtbuis, bekistingstuk, energiebocht of kernboring is ten laste van Farys op voorwaarde dat de diameter van de muurdoorgang overeenkomt met de diameters uit tabel 1.

4. Werken Farys op privaat domein

4.1. Aanleg dienstleiding

De aftakleiding wordt -onder de voorwaarden hieronder vermeld- binnenshuis door Farys in opbouw geplaatst.

De aftakleiding is niet brandbestendig. Indien noodzakelijk valt het verzekeren van de brandbestendigheid van de aftakleiding onder de verantwoordelijkheid van de aanvrager.

De bepalingen van het AWVR inzake bereikbaarheid van de aftakleiding blijven onverkort van toepassing.

4.2. Plaatsen watermeteropstellingen

De watermeteropstellingen hebben steeds drukklasse PN10

De watermeteropstelling wordt altijd geplaatst op privaat domein.

De watermeteropstelling bevindt zich in regel binnenshuis, zo dicht mogelijk bij de rooilijn en op maximum 100 meter van de rooilijn.

De plaatsing van een watermeteropstelling in een meterput kan slechts na goedkeuring van Farys.

Een meterput wordt steeds net voorbij de rooilijn geplaatst.

Vanaf de rooilijn tot aan de watermeteropstelling plaatst Farys een dienstleiding.

Afhankelijk van het project wordt een combinatie van één of meerdere onderstaande watermeteropstellingen geplaatst.

TABEL 1 : ruimte te voorzien voor hoofdkraan en watermeter

Type watermeter	Positie watermeter	Te voorziene ruimte		
		breedte	hoogte	diepte
DN20*	verticaal	0,4 m	1 m**	0,3 m
DN 20*	horizontaal	1 m**	0,4 m	0,3 m
DN40	horizontaal	1,20 m	0,4 m	0,4 m
DN40	verticaal	0,4 m	1,20 m	0,4 m
DN 65	horizontaal	1,5 m	0,6 m	0,5 m
DN 80	horizontaal	1,5 m	0,6 m	0,5 m
DN 100	horizontaal	1,5 m	0,8 m	0,5 m
DN 150	horizontaal	1,5 m	0,8 m	0,5 m

* Verticaal bij enkelvoudige opstelling op gelijkvloers & horizontaal bij opstelling in kelder en bij meervoudige meteropstellingen.

** Bij de watermeter met diameter (DN) 20 is de minibinneninstallatie/EA in de afmetingen inbegrepen.

TABEL 2 : extra ruimte te voorzien voor EA-set en minibinneninstallatie

Extra lengte te voorzien		
Type watermeter	EA*	MIBI
DN40	0,4 m	0,75 m
DN 65	0,6 m	NVT
DN 80	0,6 m	NVT
DN 100	0,8 m	NVT
DN 150	0,8 m	NVT

* De diameter van de terugslagbeveiliging dient overeen te komen met deze van de watermeter. Behoudens andere afspraak wordt de terugslagbeveiliging voorzien door de klant.

In de tabel hieronder staat de ruimte vermeld die voorzien moet worden voor een **meteropstelling op een collector IB zonder hoofdwatmeter**. Deze afmetingen zijn inclusief EA-set.

Aantal WM's	type collector	PE buis	WM opstelling		vrije hoogte m	vrije breedte m	vrije diepte m
			horizontaal	verticaal			
2	enkelzijdig	32PE	standaard	optioneel	0,6	1	0,3
3	enkelzijdig	32PE	standaard	optioneel	0,8	1	0,3
4	enkelzijdig	32PE	standaard	optioneel	1	1	0,3
4	dubbelzijdig	32PE	standaard	optioneel	0,6	2	0,3
5	enkelzijdig	63PE	standaard	optioneel	1,2	1	0,3
6	enkelzijdig	63PE	standaard	optioneel	1,4	1	0,3
7	enkelzijdig	63PE	standaard	optioneel	1,6	1	0,3
8	enkelzijdig	63PE	standaard	optioneel	1,8	1	0,3
9	enkelzijdig	63PE	standaard	optioneel	2	1	0,3
10	enkelzijdig	63PE	standaard	optioneel	2,2	1	0,3
9/10	dubbelzijdig	63PE	standaard	optioneel	1,2	2	0,3
11/12	dubbelzijdig	63PE	standaard	optioneel	1,4	2	0,3
13/14	dubbelzijdig	63PE	standaard	optioneel	1,6	2	0,3
15/16	dubbelzijdig	63PE	standaard	optioneel	1,8	2	0,3
17/18	dubbelzijdig	63PE	standaard	optioneel	2	2	0,3
19/20	dubbelzijdig	63PE	standaard	optioneel	2,2	2	0,3

> 20 watermeters worden op een nieuwe collector geplaatst.

Foto: watermeteropstelling DN20 op enkelzijdige collector en watermeter DN40

4.3. Tot 60 watermeters

Eén watercollector = dubbelzijdige opstelling. Enkelzijdige opstelling of combinatie van de twee is ook mogelijk.

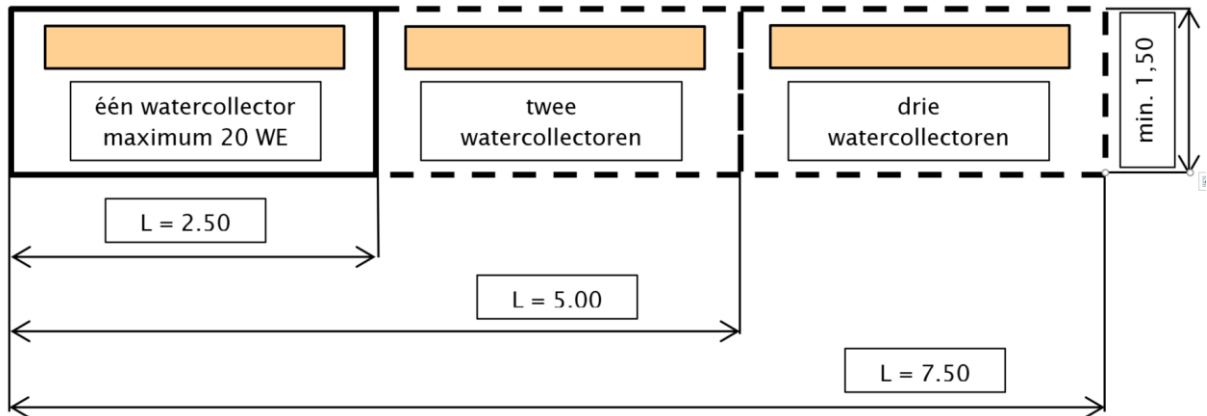

Fig: Bovenaanzicht watermeterlokaal

4.4. Tot 120 watermeters

Eén watercollector = dubbelzijdige opstelling. Enkelzijdige opstelling of combinatie van de twee is ook mogelijk.

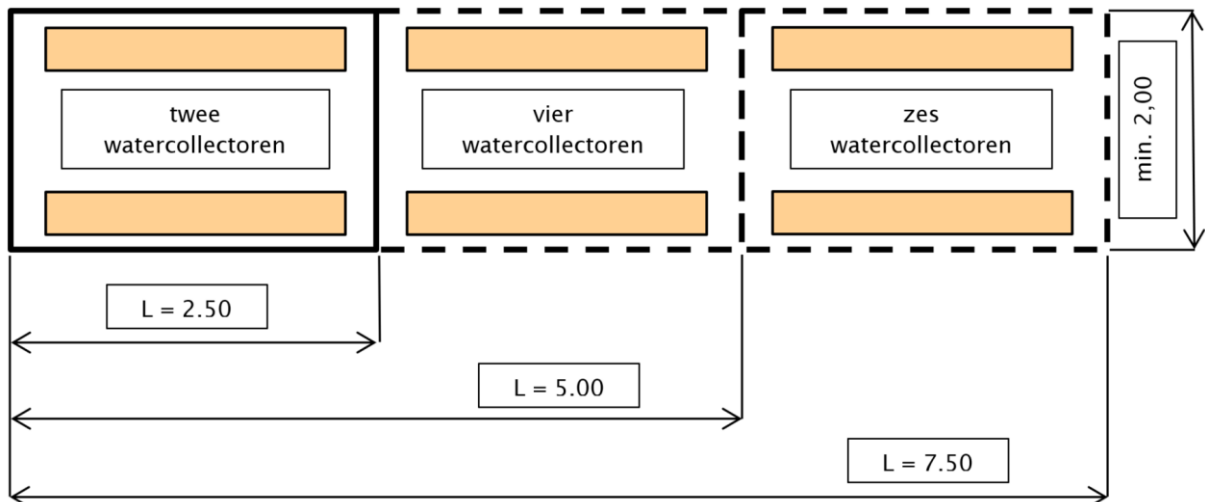

Fig: Bovenzicht watermeterlokaal

Stropstraat 1
9000 Gent

T +32 78 35 99
www.farys.be

